

ניסן תשע"ז

בס"ד

בחינה בהלכות שמחות

הוראות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות, חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
8. בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
9. בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
10. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון
יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

1. א. שותפים בחנות או בעסק אחר וארע אבל לאחד מהם. באר מחלוקת הבבלי והירושלמי האם השותף השני יכול להמשיך בעבודתו. ומהי הכרעת הראב"ד.
ב. כיצד ניתן ליישב שאין מחלוקת בין הבבלי והירושלמי, וא"כ מהי המסקנה להלכה?
2. א. אבל שלא שלחו לו שכניו סעודת הבראה, האם יכול לאכול משלו ביום הקבורה או צריך לחכות ליום הבא?
ב. האם שני אבלים יכולים להחליף ביניהם סעודתם, וכך תחשב לשניהם סעודת הבראה?
ג. נקבר בלילה, האם האבלים צריכים סעודת הבראה ביום הבא? ואם נקבר ביום האם חייבים בסעודת הבראה בלילה שאחריו?
3. באר מחלוקת הפוסקים במקרה שנודע לאדם על פטירת קרובו ואינו יודע האם עברו כבר לי יום מיום הפטירה. כתוב לפחות שתי ראיות שכתב הט"ז לשיטתו ומה השיבו החולקים על על ראיות אלו.
4. שמע שמועה קרובה בשבת. מתי קורע? ומתי מסתיימים שבעת ימי האבלות?
5. א. באר מחלוקת הרמב"ם והרמב"ן בהגדרת "מאבד עצמו לדעת" [על פי הדוגמה שהביא כל אחד מהם].
ב. פרט אלו דברים עושים למאבד עצמו לדעת ואלו לא עושים מהרשימה הבאה: קבורה, תכריכים, קריעה, הספד, עמידה בשורה, ברכת אבלים, אבלות שבעה וקדיש.
6. אדם שנפטר קרובו יומיים לפני פורים. מה דינו לענין אבלות בפורים. באר שיטות הפוסקים: שאלות, רמב"ם, ר"מ מרוטנבורג והמהרש"ל.
7. האם דיני האבלות הם מדאורייתא או מדרבנן? פרט שיטות הראשונים בהלכה זו וכתוב לפחות נפק"מ אחת למעשה.

אין כתיבה

חלק ב' – בקיאות
יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

8. א. אדם התפלל ערבית ועדיין לא שקעה השמש ושמע שמועה קרובה. מאימתי מונה ז' ימי אבלות?
ב. מה הדין אם הקהל כבר התפללו אבל הוא עצמו עדיין לא התפלל ערבית?
ג. מה הדין [לא בשמועה] אם הקבורה היתה מבעוד יום אבל לאחר שהתפללו הקהל ערבית והוא עצמו לא התפלל מפני שהיה אוני?
9. א. האם מותר לאשה לעשות "הפסק טהרה" בז' ימי אבלות?
ב. האם מותר לסנדק לרחוץ גופו ערב הברית בתוך ל' ימי אבלות?
10. באלו ימים אסור האבל בהנחת תפילין? ומאימתי חייב להניחם?

לפי שבת א"י

חלק ג' – יישום
יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

11. אביו של ראובן נפטר, ובזמן ההלויה כאשר הגיע זמן הקריעה נזכר ראובן שהחליפה שהוא לובש אינה שלו, אלא של שכנו שהשאל לו את החליפה. האם יכול ראובן לעשות קריעה בחליפה? [ראובן הוא מהנוהגים לקרוע גם את החליפה וגם את החולצה].
12. רב הקהילה ישב "שבעה" על אחיו ל"ע. באחד מימי האבלות הגיעו לנחמו כמה מאנשי הקהילה ששומעים ממנו שעור הלכתי קבוע בכל שבוע. האם מותר לרב לומר להם את השיעור? באותה הזדמנות אחד מן המנחמים שאל את הרב שאלה הלכתית למעשה. האם מותר לרב לענות על השאלה?
13. א. אדם שנפטר לו אחיו ב-כ"ח באלול. מתי יגמרו שבעת ימי האבלות ומתי יגמרו ל' ימי אבלות?
ב. כני"ל נפטר ב- ג' בתשרי?
ג. כני"ל נפטר ב- ג' בסיון?

* * *